

Številka: Up-1472/18-11

Datum: 3. 12. 2018

SKLEP

Senat Ustavnega sodišča je v postopku za preizkus ustavne pritožbe, ki jo je vložil Božidar Samardžić, Črna Gora, ki ga zastopa Miloš Zarić, odvetnik v Ljubljani, na seji 3. decembra 2018

sklenil:

1. Ustavna pritožba zoper sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 41420/2018 z dne 30. 10. 2018 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. II Kpd 41420/2018 z dne 18. 10. 2018 se sprejme v obravnavo.

2. Izvršitev sklepov iz prejšnje točke izreka se do končne odločitve Ustavnega sodišča zadrži.

OBRAZLOŽITEV

1. Z izpodbijanima sklepoma je Okrožno sodišče v Ljubljani v ponovljenem postopku dovolilo izročitev pritožnika Črni Gori zaradi izvršitve kazni zapora 20 let, po sodbi Višjega sodišča v Podgorici, pravnomočni dne 22. 10. 2001, zaradi kaznivega dejanja poskusa umora.

2. Pritožnik zatrjuje kršitev pravic iz 18. in 22. člena Ustave. Sodišče naj ne bi navedlo, na podlagi katerih podatkov je zaključilo, da naj bi absolutno zastaranje nastopilo dne 22. 10. 2032, sodba v tem delu naj ne bi bila obrazložena. Niti naj se ne bi opredelilo do dokazov in trditev, da bo pritožnik v primeru izročitve podvržen mučenju, nečloveškemu in ponižujočemu ravnanju. Z dvema sodbama pristojnega sodišča države prosilke naj bi izkazal, da mu v državi prosilki grozi mučenje, pohabljenje in smrt. Dne 15. 10. 2018 naj bi podal predlog za prekinitev postopka izročitve zaradi vložitve prošnje za azil, vendar naj bi sodišče samo pavšalno navedlo, da tega ni z ničemer izkazal. Pritožnik nasprotuje tudi stališču sodišča, da naj bi bile njegove navedbe o mučenju preuranjene, ker naj bi to preverjalo šele Ministrstvo za notranje zadeve (v nadaljevanju MNZ) v postopku odločanja o podelitvi mednarodne zaščite. Prepoved mučenja naj bi bila temeljna človekova pravica, zato naj ne bi bila sprejemljiva delegacija presoje te pravice na ministrstvo.

Presojajo naj bi moralo opraviti sodišče. Sàmó naj bi moralo prevesti sodbe, s katerimi je dokazoval nevarnost mučenja, ali pa naj bi moralo pozvati obrambo na predložitev prevodov, saj naj bi bila prepoved mučenja absolutna človekova pravica.

3. Preiskovalna sodnica je v sklepu o dovolitvi izročitve preverila obstoj pogojev, ki jih določa prvi odstavek 522. člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13, 87/14 in 66/17 – v nadaljevanju ZKP). V zvezi s pritožnikovim pozivom za prekinitev postopka zaradi grozeče nevarnosti zanj in zaradi vložitve prošnje za azil pa je zastopala stališče, da pritožnik ni izkazal, da bi v naši državi zaprosil za azil. Zakon naj ne bi določal, da mora sodišče v skrajšanem postopku izročitve čakati na konec odločanja o podelitvi mednarodne zaščite. Pritožnikova navajanja o nevarnosti mučenja naj bi bila preuranjena, saj naj bi to ugotavljalo šele MNZ v postopku podeljevanja pravice do mednarodne zaščite. Do statusa begunca pa naj ne bi bil upravičen tisti, ki zaradi resnih razlogov velja za nevarnega za varnost države, v kateri je, ali ki, glede na to, da je bil pravnomočno obsojen za posebej težko kaznivo dejanje, predstavlja nevarnost za skupnost te države. Zunajobravnavni senat je v sklepu o zavrnitvi pritožbe potrdil stališča preiskovalne sodnice. Dodatno pa je navedel, da zgolj predložitev neprevedene sodbe glede odškodninskega zahtevka drugega obdolženca in hkrati sklicevanje na "krvno maščevanje" ne moreta biti uspešna.

4. Pritožnik Ustavnemu sodišču predlaga, naj do končne odločitve zadrži izvršitev sklepov, s katerimi je bilo odločeno, da se dovoli njegova izročitev državi prosilki. Če ga bodo izročili, bodo zaradi nevarnosti, da bo podvržen mučenju, lahko nastale težko popravljive posledice.

5. Senat je ustavno pritožbo sprejel v obravnavo in odločil, da se zadeva obravnava absolutno prednostno. O njeni utemeljenosti bo odločalo Ustavno sodišče, ki bo presodilo, ali so bile z izpodbijanima sklepoma kršene pritožnikove človekove pravice oziroma temeljne svoboščine (1. točka izreka).

6. Če je ustavna pritožba sprejeta v obravnavo, lahko senat ali Ustavno sodišče na podlagi 58. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) na nejavni seji zadrži izvršitev posamičnega akta, ki se z ustavno pritožbo spodbija, če bi z izvršitvijo lahko nastale težko popravljive škodljive posledice. V obravnavani zadevi je izpodbijani sklep preiskovalne sodnice postal pravnomočen, pritožnik pa bo izročen državi prosilki. Če bi pritožnik z ustavno pritožbo uspel, posledic ne bi bilo mogoče odpraviti. S tem bi ustavna pritožba postala brezpredmetna. Glede na naravo zadeve je zato Ustavno sodišče odločilo, da se izvršitev izpodbijanih sklepov zadrži do končne odločitve Ustavnega sodišča (2. točka izreka).

7. Senat Ustavnega sodišča je sprejel ta sklep na podlagi drugega odstavka 55.b člena in 58. člena ZUstS ter petega odstavka v zvezi s prvo alinejo drugega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi:

predsednik senata Marko Šorli ter člana DDr. Klemen Jaklič in dr. Rajko Knez. Sklep je sprejel soglasno.

Marko Šorli
Predsednik senata